

19. listopadu 2010 uběhl rok od zbytečné smrti osmileté šolačky Anežky,

kterou na místě zabilo nákladní auto při její cestě ze školy domů. Vozidlo odbočovalo z Prokopovy ulice na stavbu garáží do Rokycanovy ulice a děvčátko srazilo přímo na přechodu pro chodce. Anežce nepomohlo ani to, že přecházela na zelenou.

Přesto, že v bezprostředním okolí této nebezpečné křižovatky byly letos sraženy auty dvě další děti, nedošlo za celý rok usilovného snažení otce Anežky i našeho občanského sdružení k žádné stavební změně nebo změně v dopravním značení.

Bezpečnost chodců v Česku

Anežka toužila po samostatnosti. Ve třetí třídě si na svých rodičích vydobila, že bude chodit do školy i domů pěšky sama. Cesta jí zabrala pár minut. Byla hrdá na důvěru svých rodičů i na to, že tím pomáhá mamince, která pečovala o malého bratříčka. Asi po 14 dnech měla Anežka několik minut zpoždění, matka jí proto v obavách vyběhla naproti. Nestačila se s ní však ani rozloučit. Spatřila ji bezmocně ležet na silnici, když se jí záchranáři pokoušeli marně oživit. Tak skončil kratičký život nadějný a rodiči se vši odpovědností vychovávané šolačky.

V Praze šlo v roce 2009 o jediný případ smrtelného následku střetu automobilu s dítětem, ale podle našeho názoru k němu nemuselo vůbec dojít. Kdyby radnice Prahy 3 i Odbor dopravy věnovaly bezpečnosti dětí a chodců obecně více pozornosti. Statistiky jasně ukazují, že jim oproti roku 2000, kdy vešel v platnost zákon o provozu

na pozemních komunikacích a v něm paragraf o přednosti chodců na přechodech, hrozí stejné

nebezpečí. V určitém ohledu se nebezpečí dokonce zvyšuje. Nehod s chodci na přechodech ve srovnání s rokem 2000 nebylo právě tak, jako počet následků těchto nehod. Podíl nehod s vážnými následky, k nimž dojde na komunikacích v obcích a městech ve srovnání s extravilánem dokonce stoupá.

Loni zemřelo podle evropských statistik na silnicích v ČR celkem 215 chodců, z toho dětských

chodců 25. Evropské statistiky také vypovídají o tom, kolikrát jsou naše silnice nebezpečnější, než ve starých členských zemích EU. V přepočtu na milion obyvatel u nás zemře až čtyřikrát více chodců než v EU. Pěší cesty ve městech a obcích jsou tedy v ČR ve skutečnosti stejně nebezpečné jako před deseti lety (zatímco většina jiných ukazatelů dopravní bezpečnosti se jinak výrazně zlepšila) a až čtyřikrát nebezpečnější ve srovnání s vyspělou Evropou. Tento nepříznivý vývoj je jednak důsledkem nízkých investic do pěší infrastruktury, ale zejména notorickým nezájmem občanů – řidičů a tím pádem i politiků o bezpečnost nejzranitelnějších účastníků provozu (cyklisté, chodci, lidé s omezenou mobilitou, děti, senioři atp.).

Koho zajímají potřeby dětí?

K opravdovým změnám k přístupu vůči nejslabším dochází hluboko v nitru pozůstalých. Ostatní občané, úřady i politici zůstávají neteční, dokud se jim nepříhoda něco podobného. Ve snaze vyrovnat se se ztrátou své dcery, se otec Anežky, americký občan Bradley Walker bezprostředně po tragédii rozhodl, že pomůže zlepšit dopravní situaci nejen pro děti v okolí školy, ale pro i všechny chodce v městské části Praha 3. Na tiskové besedě prohlásil, že pokud se mu podaří zachránit život jediného dítěte, smrt Anežky nebude považovat za zbytečnou a vyzval veřejnost, aby každý na svém pracovním místě, v soukromém životě i v každé profesi přijal osobní odpovědnost za bezpečný a samostatný pohyb dětí po městě. Osobně navštívil starostku Prahy 3 Milenu Kozumplíkovou, radního pro dopravu Zdenka Lochmana, úředníka Jeronýma Janíčka pověřeného jednat s panem Walkerem a kontaktoval i občanská sdružení Pražské matky, Oživení a Kauza3. Několikrát s radnicí i s odborem dopravy na Praze 3 jednal, navrhoval různá řešení známá ze zahraničí, inicioval založení pracovní skupiny, která měla usilovat o zlepšení podmínek pro chodce na Praze 3. Po necelém roce však dvojice nešťastných amerických rodičů i s malým synkem opustila znechucené Žižkov, který byl jejich druhým domovem a kde se jim narodily dvě děti. Odstěhovali se jinam. Vídat několikrát za den místo, kde jejich dcera přišla o život, se pro ně stalo nesnesitelné právě tak jako sledovat nečinnost žižkovské radnice i úřadu a jejich nezájem o bezpečnost dětí a chodců obecně.

Jak to vidí angažovaní občané a občanská sdružení

Naprostý nezájem žižkovské radnice pro snahy zodpovědných občanů zajistit dětem samostatný a bezpečný pohyb po městě je šokující i pro nás. O.s. Pražské matky spolu s Oživením na Praze 3 zorganizovaly projekty Bezpečných cest do školy (více na www.prazskematky.cz) již na čtyřech školách a v rodinném a kulturní centru nová trijka. Během nichž děti, respektive rodiče identifikovali nebezpečná místa a spolu s odborníky hledaly řešení nebezpečné dopravní situace. Z vlastní zkušenosti tedy

víme, že podmínky pro chodce jsou tu ve srovnání s některými jinými městskými částmi nepříznivé. Například ve srovnání se sousedící městskou částí Praha 2 je zde mnohem méně vyznačených přechodů, téměř žádná opatření zklidňující dopravu a nepatrné množství uskutečněných návrhů vzniklých v rámci projektů Bezpečných cest do školy. Zatímco na Vinohradech počítáme uskutečněné stavební úpravy v okolí škol na desítky, na Praze 3 se neuskutečnilo jediné stavební opatření navrhované v rámci těchto projektů. Také občanská iniciativa www.prechody.cz, mapující na svých webových stránkách nebezpečná místa pro chodce, má se spoluprací (spíše nespoluprací) se svou radnicí špatné zkušenosti.

Utrpení, kterým musejí rodiny obětí dopravních nehod procházet, je asi nesdělitelné a nikdo je nedokáže zmírnit. „Naprostou beznaděj však ve mně vyvolává skutečnost, že žádná osoba ani instituce, která má pravomoc rozhodovat o dopravní bezpečnosti, nenašla v sobě dostatek odpovědnosti, odhodlání, nebo zájmu o děti, aby se snažila účinně bránit dalšímu neštěstí, které se stalo moji dceři a mojí rodině.“ říká otec Anežky, Bradley Walker a dodává: „Uplynulo celých dlouhých 365 dní ode dne, kdy nákladník Anežku srazil, aniž by se něco změnilo na nebezpečné křižovatce, nebo jinde v okolí školy. Nikdo také nevydal konkrétní rozhodnutí, které by něco změnilo do budoucnosti, postoj radnice k potřebám dětí zůstává stejně netečný.“

Zadání vedení radnice pro odbor dopravy vždy bylo, že právo řidičů na rychlý a plynulý průjezd hustě obydleným centrem má vyšší prioritu, než právo dětí na bezpečnou a samostatnou cestu do školy. Dokud politikové nebudou přikládat vyšší důležitost bezpečnosti dětí a nejslabších z nás, děti na silnicích budou nadále umírat.

Přílohy:

- 1) Přehled aktivit Bradleyho Walkera, rodičů a občanských sdružení ke zvýšení bezpečnosti dětí chodců na Praze 3
- 2) Statistiky nehodovosti na přechodech v ČR
- 3) Statistiky smrtelných nehod s chodci na milion obyvatel podle členských států v roce 2009

4) Plán zvyšování dopravní bezpečnosti v EU pro období 2011 - 2020

V Praze dne 19.11.2010

Zpracovala

Jarmila Johnová

o.s. Pražské matky

kontakty: